

Mødet den 23. Marts 1931.

Fraværende: Borgmesteren og J. Perregaard.
Mødet ledes af Næstformanden H. P. Christensen.

1. Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakter med:

- a. (J. Nr. 14³—1930). Malermester A. Boysen.
- b. (J. Nr. 14⁴—1930). Tømrermester L. P. Sørensen.
- c. (J. Nr. 11⁸—1930). Tømrermester Max Pedersen.
- d. (J. Nr. 11⁹—1930). Murermestrene A. H. og A. J. Andreasen.
- e. (J. Nr. 11⁶—1930). Kunstmaler H. Borre.
- f. (J. Nr. 11⁷—1930). Murermester Boye Petersen.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 601—1930). Indenrigsministeriets Godkendelse af Optagelsen af det ny Laan paa 4 Mill. Kr. i Aarhus Privatbank.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 739—1930. Cirkulære fra Indenrigsministeriet angaaende Anvendelsen af dansk Arbejde ved Leverancer til Kommunen.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 741—1930). Meddelelse fra Udvalget om **Paakendelse af Klager over Rigsdagsvalglisten.**

Der forelaa 11 Klager. Paa Listen for nordre Kreds, 1. Afstemningsdistrikt optoges 5, 2. Afstemningsdistrikt 2. Paa Listen for Midterkredsen optoges 1, medens 3 ikke kunde optages paa Grund af erholdt Fattighjælp.

Tiltraadtes.

5. (J. Nr. 724—1930). **Regnskab over Købmænd Carl Poulsens Enkes Legat i 1930—31.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 500—1930). **Forslag til Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter i 1931—32.**
2. Behandling.

Fra Budgetudvalgets 2 Medlemmer, J. Chr. Møller og Holst-Knudsen forelaa følgende Ændringsforslag:

1. Forslag om, at Konto Nr. 94, Indretning af Beboelse m. m. i Pavillonen i Riis Skov udgaar med 16,000 Kr.

2. Forslag om at Konto Nr. 266, Henlæggelse til Fornyelsesfond for Elektricitetsværket, udgaar med 230,000 Kr.

3. Forslag om, at Konto Nr. 267, Opførelse af en Understation, fordeles over flere Aar, saaledes at Kontoen nu nedsættes med 243,000 Kr. til 100,000 Kr.

4. Forslag om, at Konto Nr. 278, Henlæggelse til Fornyelsesfond for Fjernopvarmning, udgaar med 15,448 Kr.

5. Forslag om, at Konto Nr. 373, Henlæggelse til et Fornyelsesfond for Gasværket, udgaar med 153,500 Kr.

6. Forslag om, at Konto Nr. 374, Bidrag til Nedlægning af en ny Hovedgasledning, udgaar med 100,000 Kr.

7. Forslag om, at Konto Nr. 458, Henlæg-
gelse til et Fornyelsesfond for Sporvejene, ud-
gaar med 4740 Kr. 64 Øre.

8. Forslag om, at Konto Nr. 805, Føde-
varer, nedsættes med 5000 Kr. til 40,000 Kr.

9. Forslag om, at Konto Nr. 806, Brændsel
og Belysning, nedsættes med 5000 Kr. til 15,000
Kroner.

10. Forslag om, at Konto Nr. 807, Be-
klædning, nedsættes med 5000 Kr. til 30,000 Kr.

11. Forslag om, at Konto Nr. 817, Hus-
lejhjælp, nedsættes med 15,000 Kr. til 55,000
Kroner.

12. Forslag om, at Konto Nr. 818, kon-
tant Pengehjælp, nedsættes med 5000 Kr. til
140,000 Kroner.

13. Forslag om, at Konto Nr. 927, Tilskud
til Kommunens Hjelpekasse, nedsættes med
110,000 Kroner til 665,000 Kr. og at Beløbet
udbetales saaledes:

For April	Maaned	1931		60,000,00
» Maj	»	»		35,000,00
» Juni	»	»		30,000,00
» Juli	»	»		35,000,00
» August	»	»		30,000,00
» Septbr.	»	»		30,000,00
» Oktbr.	»	»		35,000,00
» Novbr.	»	»		65,000,00
» Decbr.	»	»		95,000,00
» Januar	»	1932		85,000,00
» Februar	»	»		95,000,00
» Marts	»	»		105,000,00
Administrationsudgifter . .				37,000,00
Repræsentationsudgifter . .				3,000,00
				40,000,00
				740,000,00
÷ Statens Tilskud.....				75,000,00
				665,000,00

14. Forslag om, at Konto Nr. 973, Udsendelse ved Postgiro, udgaar, hvorefter Posten nedsættes med 5000 Kr. til 3500 Kr.

15. Forslag om, at Konto Nr. 1250, Kost til Patienter og Funktionærer, nedsættes med 5,000 Kr., til 50,000 Kr.

Budgetudvalgets øvrige Medlemmer, H. P. Christensen og Leonhard Hansen kan ikke tiltræde Ændringsforslagene.

H. P. Christensen foreslog at forkaste Ændringsforslagene.

J. Chr. Møller udtalte, at Mindretallet havde stillet disse Ændringsforslag i Haab om at faa dem vedtaget, og de var alle af saglig Natur, men mod et Flertalsdiktatur var der jo intet at stille op, hvorfor Taleren skulde indskrænke sig til at anbefale Forslagene til Vedtagelse.

H. P. Christensen svarede hertil, at hvis man vedtog Forslagene, vilde f. Eks. Belysningsvæsenet blive berøvet saa meget af dets Reserver, at man blev nødt til at gaa til Byraadet om en Bevilling, hvergang der skulde laves noget dernede. Desuden havde Skatteevnen vist en Stigning, saa man uden disse Nedsættelser kunde faa en Nedgang i Skatteprocenten.

Ændringsforslagene forkastedes med 11 Stemmer mod 9.

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Ændringsforslag:

16. Forslag om, at Konto Nr. 1805, Kirkeskat, nedsættes med 4921 Kr. til 156,101 Kr.

17. Forslag om, at Konto Nr. 1663, Afdrag paa Banegaardslaanet, nedsættes med 39,913,04 Kr. til 117,590,58 Kr.

18. Forslag om, at Konto Nr. 209, Indkøb af Kul, nedsættes med 20,000 Kr. til 232,000 Kr. (Forslag fra Belysningsudvalget).

Ændringsforslagene 16—18 vedtoges.

H. P. Christensen gennemgik derefter Punkt for Punkt Budgettets Hovedposter og oplyste, at efter Flertallets Forslag balancerede Budgettet med 17,689,008 Kr. og et Skattebeløb paa 6,324,987 Kr., eller 229,582 Kr. mere end for indeværende Aar.

J. Chr. Møller erklærede, at Socialdemokraterne skulde have det fulde Ansvar for det foreslaaede Budget. Mindretallet havde stillet sine Ændringsforslag af rent saglige Grunde, Forslagene havde intet med Politik at gøre, og de vilde ikke have skadet i nogen Henseende, men der var ikke taget Spor af Hensyn dertil. Man havde strakt sig saa vidt for at naa til et Kompromisforslag, saa alle kunde stemme for Budgettet, men det havde været umuligt; det var et rent Flertalsdiktatur, og under saadanne Forhold kunde Mindretallet ikke stemme for Budgettet. Man var gaaet med til at afskrive et Beløb paa 1,3 Mill. Kr. men de foreslaaede store Henlæggelser til Fornyelsesfond for Værkerne var urimelige. Selvfølgelig kunde en saadan Politik gennemføres ved blot at lade Skatteyderne betale, men det vilde Mindretallet ikke være med til. Ændringsforslagene viste ogsaa, at man fra borgerlig Side ikke var karrig m. H. t. de sociale Udgifter, idet man foreslog et Beløb paa 700,000 Kr. til Hjælpekassen og kun en meget lille Nedskaering af Forsørgelsesvæsenets Budget. I Odense havde man bevilget 150,000 Kr. til Hjælpekassen, og det socialdemokratiske Mindretal krævede 200,000 Kr., men i Aarhus var der foreslaaet 850,000 Kr. Saafremt Mindretallets Ændringsforslag var blevet vedtaget, var Skattebeløbet gaaet ned med 925,000 Kr. og Skatteprocenten vilde da blive

ca. 9,3. En saadan Nedgang vilde sikkert blive hilst med Glæde, ogsaa fra socialdemokratiske Skatteydere med en Aarsindtægt af omkring 4000 Kr. og for disse vilde det have betydet en Besparelse paa 40—50 Kr. aarlig. Den foreslaaede Reduktion vilde ikke have berørt noget af de paa Budgettet foreslaaede Arbejder, saa der blev ikke derfor mindre Arbejde i Byen. Man maatte i den Forbindelse ogsaa erindre, at Ejendoms-skatterne var forhøjet med 140,000 Kr. Men det var efterhaanden kommet dertil, at den nuværende Generation skulde betale ikke blot for Fortidens Synder, men ogsaa for Efterkommerne. En saadan Finanspolitik kunde man fra borgerlig Side ikke være med til og vilde derfor stemme imod Budgettet.

Leonhard Hansen fastslog, at naar de borgerlige Medlemmer stillede disse Ændringsforslag, var det, fordi de ikke ønskede Enighed om Budgettet. Saafermt de virkelig havde ønsket dette, vilde de have stillet noget lempeligere Krav, og det nyttede f. Eks. ikke at forlange en Nedsættelse af Forsørgelsesvæsenets Budget, naar man vidste, at det saa ikke kunde holde. Man maatte ogsaa ved Budgettet regne med Byens Vækst. Taleren var stadig Tilhænger af en lav Skatteprocent, men 10,2⁰/₁₀₀ var heller ikke særlig meget, sammenlignet med andre Byer. Det foreslaaede Budget var godt og forsvarligt, og det viste, at der i Aarhus førtes et godt kommunalt Styre; men det vilde være uærlig Politik at gaa med til et Budget, om hvilket man paa Forhaand ved, at det ikke kan holde.

J. Chr. Møller vilde protestere mod Udtalelsen om, at man fra borgerlig Side ikke havde ønsket Enighed; man havde endogsaa som et

Forsøg tilbudt at gaa med til Budgettet, blot de 230,000 Kr. til Elektricitetsværkets Fornyelsesfond blev strøget. Personlig havde Taleren altid gennem Aarene arbejdet for at naa til Enighed om Budgetterne, og det var for det meste lykkedes, men denne Gang havde alt været forgæves. Skatteprocenten i Aarhus kunde ikke kaldes lav, i Byer som Odense og København var den meget lavere. Der var fra Borgergruppens Side ført en ærlig Politik, og man havde gjort sit bedste for at opnaa en Overenskomst.

Leonhard Hansen havde ikke villet sigte Mindretallet for at føre en uærlig Politik, men blot sagt, at det vilde være uærlig Politik, hvis Flertallet gik med til et Budget, som man var overbevist om ikke kunde holde.

Med ovennævnte Ændringer vedtoges Budgettet i den Skikkelse, hvori det i Udkast forelaa fra Budgetudvalget, med 11 Stemmer mod 8, og det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue og Lejlighed, kommer derefter til at udgøre

6,324,987 Kr. 35 Øre.

Det vedtoges for 1931—32 at fastsætte den i § 2 C i »Vedtægt for Ligning af personlig Kommuneskat i Aarhus Købstadkommune« ommeldte Procentdel, der vil være at lægge til det Beløb, som skal udskrives efter Formue og Lejlighed, til 5⁰/₀.

7. (J. Nr. 50—1930). Forslag fra Overretsretssagfører Andr. Christensen til Skrivelse til Indenrigsministeriet om Forlængelse af Ministeriets midlertidige Godkendelse af Kommunens Lønregulativ og Pensionsreglement.

Fra Fællesrepræsentationen for de kommunale Funktionærforeninger forelaa flg. Skrivelse:

»I Anledning af fremkommen Meddelelse i Dagspressen angaaende Byraadsmødet den 23. ds., hvoraf det fremgaar, at der fra Lønudvalget foreligger Indstilling om, at det for kommunale Tjenestemænd gældende Dyrtidstillæg falder med $\frac{2}{17}$, samt om et af Overretssagfører Andreas Christensen udarbejdet Forslag til Skrivelse til Indenrigsministeriet om Forlængelse af den den 31. Marts 1931 udløbende midlertidige Godkendelse af Kommunens Lønregulativ og Pensionsreglement, undlader undertegnede Organisationer ikke at henvise til den Byraadet sendte Skrivelse af 22. Oktober 1930, hvori man i Henhold til Overenskomsten opsiges den gældende Dyrtidsregulering, ligesom der samtidig fremsendes Forslag til ny Overenskomst, gældende fra 1. April 1931.

Endvidere henviser vi til vor Skrivelse af 6. Marts 1931, hvori vi — uden Svar paa vor ovennævnte Skrivelse — præcicerede Organisationernes Opfattelse af, hvorledes Lønsituationen derefter maatte foreligge fra 1. April 1931.

Da Overenskomstens Bestemmelser udtrykkelig fastsætter Fremgangsmaaden m. H. til Opsigelse, maa vi herved paa det bestemteste protestere imod, at en Vedtagelse af Byraadet af de foreliggende Indstillinger kan faa nogen-
somhelst Gyldighed for vore Medlemmer.«

H. P. Christensen henviste til den foreliggende Skrivelse fra Overretssagfører Andreas Christensen, der var Kommunens Sagfører i den Sag, som var anlagt af en Del Funktionærer. Det vilde nemlig have nogen Be-

tydning at faa Sagen afgjort ved Højesteret, før man foretog en Ændring af Lønregulativet. Imidlertid var der opstaaet nogen Uro blandt Funktionærerne, idet de havde ment, at Kommunen vilde snigløbe dem og foretage en Ændring af Regulativet. Det var dog ikke Meningen; det var blot en ren formel Foranstaltning. Det samme var Tilfældet med det følgende Punkt paa Dagsordenen, nemlig Dyrtidstillæget til Funktionærerne, som kun drejede sig om den sædvanlige Regulering i Henhold til Pristallet. Taleren vilde imidlertid foreslaa, at de to Sager gaar tilbage til Lønudvalget til nærmere Overvejelse, og da Udbetaling af Dyrtidstillæget foregik maanedsvist bagud, kunde man forhaabentlig faa en ny Ovenskomst, inden Udbetalingen skulde finde Sted.

Sagen gik tilbage til Lønudvalget.

8. (J. Nr. 51—1930. Indstilling fra Lønudvalget angaaende Regulering af Dyrtidstillæg til Kommunens Tjenestemænd.

Sagen gik tilbage til Lønudvalget.

9. (J. Nr. 51—1930). Indstilling fra Lønudvalget angaaende Dyrtidstillæg til Kommunens timelønnede Arbejdere.

Udvalget indstiller, at Dyrtidstillæget i Henhold til Pristallet bortfalder i Tidsrummet 1. April—30. September 1931.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 420 og 419—1930). Indstilling fra Lønudvalget angaaende Dyrtidstillæg til Kommunens Pensionister og Understøttede.

Følgende Indstilling forelaa:

A. Pensionister, pensionerede efter 1. Oktober 1919.

For gifte: 162 Kr. aarlig, dog ikke over 9% af Pensionen.

For ugifte over 35 Aar: 81 Kr. aarlig, dog ikke over $4\frac{1}{2}\%$ af Pensionen.

For ugifte under 35 Aar: 54 Kr. aarlig, dog ikke over 3% af Pensionen.

B. Pensionister, pensionerede før 1. Oktober 1919, samt Understøttede.

Det indstilles, at Dyrtidstillæget i Tiden 1. April—1. September 1931 udbetales efter de hidtidige Regler, dog med den Ændring, at Minimumsbeløbet nedsættes til 135 Kr. aarlig for gifte og 45 Kr. for ugifte, og at Dyrtidstillæget ikke i noget Tilfælde maa overstige 162 Kr. aarlig for gifte og 54 Kr. for ugifte.

Med Hensyn til Understøttede indstilles, at Dyrtidstillæget i forannævnte Tidsrum udbetales efter de hidtidige Regler, dog med den Ændring, at Dyrtidstillæget udgør mindst 70 Kr. aarlig for gifte og ikke i noget Tilfælde maa overstige 135 Kr. aarlig for gifte og 54 Kr. aarlig for ugifte.«

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 288—1930). **Skrivelse fra Justitsministeriet vedrørende Lønning af en Assistent hos Prosektor.**

Fra Sygehusudvalget forelaa flg. Indstilling:

»Som det vil være det ærede Byraad bekendt, blev der efter Indstilling fra Sygehusudvalget foreslaaet Justitsministeriet, at omtalte Assistents Løn skulde afholdes af Staten med 5000 Kr. og af Aarhus Kommune med 3000 Kr.

Ministeriet har ikke villet akceptere denne Ordning, men foreslaar, at Lønnen deles lige mellem Staten og Kommunen med 4000 Kr. til hver.

Udvalget kan anbefale, at Byraadet akcepterer denne Ordning, idet Kommunehospitalets Udgift til en Assistent hidtil har været lidt over 4000 Kr. aarlig.

Saaframt man ikke tiltræder Ministeriets Forslag, vil det ikke medføre nogen Besparelse for Hospitalet, men kun medføre, at man faar en langt ringere kvalificeret Assistent.

Det bemærkes, at det nødvendige Beløb er opført paa Kommunehospitalets Budget for 1931—32.

Saaframt Byraadet kan tiltræde den foreslaaede Ordning, tillader man sig at henstille, at Ministeriel forespørges, hvorvidt Stillingen skal opslaas ledig af Ministeriet eller af Byraadet.«

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 581—1930). Sagen angaaende Forhøjelse af Grundskyldspromillen. (2. Behandling).

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 690—1930). Forslag til Køreplan og Takster for Omnibusruten Vestre Kirkegaard—Ørnereden.

Anbefalet af Brolægningsudvalget.

Tiltraadtes.

14. (J. Nr. 681—1930). Andragende fra N. B. M. Gaarsdal om Tilladelse til Oprettelse af en Omnibusrute fra Filtenborgs Plads til Ørnereden i Sommermaanederne.

Anbefalet af Brolægningsudvalget og Skovudvalget, idet Afgiften for Sommeren 1931 fastsættes til 300 Kr.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 692—1930). Andragende fra N. B. M. Gaarsdal om Tilladelse til Oprettelse af en Omnibusrute fra Vesterbros Torv til Varna i Sommermaanederne.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa visse Betingelser, medens Skovudvalget ikke kan anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

16. (J. Nr. 108²⁸—1930). Andragende fra Vognmand N. Greve, Viborg, om Tilladelse til Oprettelse af en Fragtmandsrute fra Viborg til Aarhus.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 687—1930). Andragende fra to Jagtforeninger om at faa udbetalt Gebyrerne for udstedte Jagtkort.

Budgetudvalget indstiller, at Halvdelen af det indkomne Beløb stilles til Foreningens Raadighed som anført, imod at der aflægges dokumenteret Regnskab for Anvendelsen.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 500²⁹—1930). Andragende fra Guldbryllupsasylet om Tilskud.

H. P. Christensen meddelte, at der paa Budgettet for 1931—32 var optaget et Beløb her til paa 1000 Kr.

19. (J. Nr. 500²⁸—1930). Andragende fra De samvirkende jydsk Turistforeninger om Tilskud.

H. P. Christensen meddelte, at der paa Budgettet for 1931—32 var optaget 100 Kr.
